

Aleg. 75

Sprawozdanie

**Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szpitali powszechnych
w Kossowie i Nadwornie.**

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 20. marca 1899 l. 1875, l. s. 1875 polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu: aby bezzwłocznie nawiązał rokowania z c. k. Rządem co do zwalczania kiły w powiecie kossowskim i wezwał c. k. Rząd do utworzenia specjalnego szpitala a to takiego, jaki w tym samym celu z funduszków c. k. Skarbu państwa utworzonym był w Porto Ré.

Następnie rezolucją z dnia 2. maja 1900 l. s. 3526 wezwał Wys. Sejm c. k. Rząd, aby poczynił energiczne zarządzenia celem stłumienia kiły we wschodnio-południowej części Galicyi a w szczególności przystąpił do wybudowania szpitali specjalnych dla leczenia osób tą chorobą dotkniętych.

W sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego obejmującym okres od 31. października 1899 do 31. października 1900 przedłożyliśmy Wysokiemu Sejmowi odpowiedź c. k. Namiestnictwa z dnia 12. listopada 1900 l. 97.782 na skutek podjętej akcji ze strony Wydziału krajowego w wykonaniu uchwały tudzież rezolucyi wyżej przytoczonej.

Mianowicie po myśli uwag i wyjaśnień zawartych w odezwie c. k. Namiestnictwa przemawiających za budową szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwornie, na które w danym razie przeznaczona została odpowiednia subwencya z c. k. Skarbu Państwa, Wydział krajowy zwrócił się reskryptem z dnia 9. grudnia 1900 do l. 78.820 do Wydziałów powiatowych w Kossowie i Nadwornie z wezwaniem o przedłożenie Radzie powiatowej stosownych wniosków co do uznania potrzeby budowy tych szpitali i uchwalenia udziału w odnośnych kosztach, a następnie zakomunikowanie nam dotyczących uchwał.

Po otrzymaniu odpowiedzi tak ze strony Wydziału powiatowego w Kossowie jak i Nadwornie zawierających zobowiązania przyczynienia się z funduszków powiatowych udziałem w wysokości $\frac{1}{3}$ części ogólnych kosztów budowy nieprzekraczającym wszakże kwoty 40.000 kor. na jeden szpital, Wydział krajowy opierając się na danem przyrzeczeniu udzielenia subwencji z c. k. Skarbu państwa, odniósł się do c. k. Namiestnictwa z prośbą o wyjednanie tej subwencji w takiej samej wysokości, jaką deklarowały powiaty wyżej wymienione.

Zarazem oświadczył Wydział krajowy, iż tylko w takim razie przedłoży Wysokiemu Sejmowi wniosek o przyczynienie się z funduszu krajowego udziałem w wysokości $\frac{1}{3}$ części kosztów budowy — jeśli otrzyma analogiczną deklarację ze strony c. k. Rządu. Rezolucją powziętą na posiedzeniu z dnia 5. lipca 1900 r. do l. s. 1367 Wys. Sejm poparł usiłowania Wydziału krajowego w powyższym kierunku, wzywając c. k. Rząd do wypłacenia subwencji na budowę szpitali powsz. w Kossowie i Nadwornie w łącznej kwocie przynajmniej

80.000 kor.

W sprawozdaniach z czynności Dep. V. za okres od 1. listopada 1901 do 31. października 1902 — tudzież za czas od 1. listopada 1902 po koniec grudnia 1903 — przedstawiliśmy Wysokiemu Sejmowi dalszy przebieg zarządzeń i rokowań Wydziału krajowego w powyższej sprawie aż do chwili zamknięcia tego sprawozdania względnie do 1. lipca b. r.

Odezwą z dnia 23. lipca b. r. do l. 102958 (LW 75.550/04), którą otrzymaliśmy już po oddaniu do druku sprawozdania za ostatni okres czynności Dep. V., oznajmiło c. k. Namiestnictwo, iż zeskryptem z dnia 14. lipca b. r. do l. 28.220 c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych zapewniło stosownie do żądania Wydziału krajowego udzielenie subwencji z c. k. Skarbu Państwa na budowę szpitali powsz. w Kossowie i Nadwornie w wysokości po 10.224 kor. przez lat dziesięć płatnei w półrocznych ratach po 5112 kor. na amortyzację pożyczki w tym celu zaciągnąć się mającej a to na wypadek, jeśli Wysoki Sejm uchwali z funduszu krajowego również pokrycie $\frac{1}{3}$ kosztów zamierzonej budowy.

Jak to już w sprawozdaniach wyżej powołanych przytoczyliśmy — koszt budowy jednego szpitala o projektowanych 60 łóżkach obliczonym został na kwotę 120.000 kor. zatem obu szpitali w kwocie 240.000 kor. z której przypada w myśl złożonych już deklaracji na powiaty w Kossowie i Nadwornie po 40.000 kor. czyli łącznie 80.000 kor. wreszcie Skarb Państwa z tytułu zapewnionej subwencji 80.000 kor. na c. k. do pokrycia z funduszu krajowego również 80.000 kor.

Odnosnie do planów i kosztorysów budowy wymienionych szpitali czujemy się w obowiązku jeszcze zaznaczyć, iż wobec oświadczenia Wydziałów powiatowych tak w Kossowie jak i Nadwornie, iż z uwagi na siły finansowe i położenie materyalne ludności — po nad deklarowany udział w kwocie 40.000 koron na budowę szpitala wyższych ofiar ponieść nie mogą. Wydział krajowy w odezwie z dnia 5. stycznia 1903 do l. 861 wystosowanej do c. k. Namiestnictwa zastrzegł ewentualną redukcję opracowanych projektów budowy, względnie zmniejszenie liczby łóżek na wypadek, gdyby z powodu wysokich cen gruntów lub innych przyczyn okazało się to koniecznem, tak, iżby koszt budowy jednego szpitala wraz z gruntem i wewnętrznem urządzeniem nie przekroczył kwoty 120.000 kor.

Zastrzeżenie to przyjął c. k. Rząd do wiadomości, domagając się tylko nie zbyt znacznego zmniejszenia w danym razie oddziałów przeznaczonych dla chorych syfilitycznych i wenerycznych.

Ponieważ tak udział c. k. Skarbu Państwa stosownie do złożonej deklaracji jak i funduszu krajowego, zrealizowanym być musi w formie pożyczki, przeto celem uzyskania potrzebnego na ten cel kapitału w gotówce, przedstawia Wydział krajowy Wys. Sejmowi wniosek o upoważnienie do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki w obligacjach komunalnych IV. emisji w imiennej wysokości 168.000 kor. spłacalnej w dziesięciu latach, z której połowa w kwocie 84.000 kor. pokrywaną będzie z c. k. Skarbu Państwa, — zaś druga połowa w takiej samej wysokości z funduszu krajowego.

Z uwagi na okoliczność, iż deklaracya c. k. Ministerstwa zapewniająca spłatę udziału Skarbu Państwa z tytułu subwencji na budowę szpitali w Kossowie i Nadwornie otrzymaliśmy już po zamknięciu preliminarza budżetu krajowego na rok 1905, nie mniej, iż rokowania co do zakupu upatrzonych gruntów pod budowę tych szpitali jako zależne od zapewnienia potrzebnych środków finansowych jeszcze ostatecznie ukończone być nie mogły, uprasza Wydział krajowy o upoważnienie do wstawienia potrzebnego kredytu na amortyzacyę pożyczki na cel powyższy zaciągnąć się mającej do preliminarza budżetu krajowego na rok 1906.

Po ukończeniu zaś budowy szpitali w Kossowie i Nadwornie Wydział kraj. przedłożył Wys. Sejmowi odnośny projekt do ustawy uznającej szpitale te jako powszechne i publiczne a to po myśli postanowień ustawy z dnia 28. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 47, w których zastosowaniu przypadną też powiatom obowiązki i czynności wskazane w §§. 2., 11., 14. i 15.

Na podstawie szczegółów powyższych Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.
2. Sejm przeznacza z zasobów funduszu krajowego na pokrycie $\frac{1}{3}$ części kosztów budowy szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwornie ogólną kwotę 80.000 kor.
3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel w Banku krajowym pożyczki w obligacyach komunalnych IV. emisji w imiennej wysokości 168.000 kor. spłacalnej w 10 ratach rocznych pod warunkiem, iż połowa rat amortyzacyjnych tej pożyczki zwracaną będzie funduszowi z c. k. Skarbu Państwa z tytułu zapewnionej subwencji na budowę powyższych szpitali płatnej przez lat 10 po 10.224 kor. rocznie.
4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do preliminarza budżetu krajowego na rok 1906 potrzebnego kredytu na pokrycie pierwszej raty rocznej pożyczki zaciągnąć się mającej, tudzież do wstawiania odnośnych rat do następnych preliminarzy budżetu krajowego aż do zupełnego umorzenia pożyczki w nominalnej kwocie 168.000 kor. zaciągniętej na pokrycie udziału funduszu krajowego w kosztach budowy szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwornie.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału kraj.

